

CJQD

Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica
Parlament de Catalunya

Sessió 13. Dijous, 18 de setembre de 2025. XV legislatura

DOSSIER

ORDRE DEL DIA

1. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica amb el conseller de Justícia i Qualitat Democràtica sobre l'increment de les immobilitzacions amb corretges a les presons. Tram. 354-00177/15 Ester Capella i Farré, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, David Cid Colomer, Grup Parlamentari Comuns, Dani Cornellà Detrell, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.
2. Sol·licitud de compareixença de la secretària de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima davant la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica perquè informi sobre l'increment de les immobilitzacions amb corretges a les presons. Tram. 356-00962/15 Ester Capella i Farré, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, David Cid Colomer, Grup Parlamentari Comuns, Dani Cornellà Detrell, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.
3. Proposta de resolució sobre la defensa dels jutges de pau i la recuperació de llurs funcions històriques. Tram. 250-00537/15 Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 226, 19; esmenes: BOPC 274, 24).
4. Proposta de resolució sobre la desaparició forçada de menors. Tram. 250-00607/15 Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 249, 30).
5. Proposta de resolució sobre les protestes de Tarragona del 6 de març de 1976 i el cas de Juan Gabriel Rodrigo Knafo. Tram. 250-00609/15 Grup Parlamentari de Junts, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, juntament amb dos altres diputats del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Grup Parlamentari Comuns, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 255, 8)

6. Compareixença d'una representació del Sindicat Català de Treballadors Públics davant la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica per a informar de la situació en què es troba l'Administració de justícia. Tram. 357-00529/15 Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica. Compareixença.

7. Compareixença de Pablo Martínez López, familiar de la funcionària de presons morta per un intern del Centre Penitenciari Mas d'Enric al març del 2024, davant la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica per a informar sobre la mort de la seva familiar. Tram. 357-00452/15 Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica. Compareixença.

Punt 3 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre la defensa dels jutges de pau i la recuperació de llurs funcions històriques

250-00537/15

PRESENTACIÓ: GP ERC

Reg. 37888 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 13.05.2025

A la Mesa del Parlament

Ester Capella i Farré, portaveu del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Ana Balsera i Marín, portaveu a la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució de defensa del rol dels jutges i jutgesses de Pau i per la recuperació de les seves funcions històriques, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica, amb el text següent:

Exposició de motius

Els Jutjats de Pau han estat, des de fa més de 150 anys, una peça clau en la vertebració de la justícia de proximitat al nostre país. Han actuat com a institucions útils, properes i eficients per resoldre a través de la mediació conflictes veïnals, facilitar la conciliació civil i gestionar tràmits essencials del Registre Civil, incloent-hi la celebració de matrimonis civils, una funció d'alt valor simbòlic i comunitari. Així doncs, el model que defensa Catalunya en relació als Jutjats de Pau es basa en la voluntat de mantenir i reforçar la justícia de proximitat com a eina clau per garantir l'accés a la justícia als municipis petits i mitjans.

Amb l'aprovació de la Llei Orgànica 1/2025, de 2 de gener, de mesures en matèria d'eficiència del Servei Públic de Justícia, es consuma la transformació de la planta judicial amb la creació de les Oficines de Justícia municipals, on s'integren els Jutjats de Pau. Aquest nou model en el text inicial proposat pel govern espanyol suposava la desaparició definitiva dels jutges i jutgesses de Pau. Després del seu pas pel Congrés de Diputats es va garantir la supervivència d'aquesta institució històrica del país però no es va poder evitar una pèrdua en termes de sobirania local i de funcions històriques dels jutges i jutgesses de pau, entre les quals destaca l'eliminació de la competència per oficialar matrimonis civils a partir del 3 d'abril de 2025.

Aquest canvi suposa una desconexió entre la institució i la comunitat, especialment en municipis petits i mitjans, on els jutges i jutgesses de pau tenen un reconeixement social consolidat i una funció cohesionadora. A més, la pèrdua d'aquestes atribucions ha estat justificada de manera insuficient i contrària a l'esperit municipalista que ha caracteritzat tradicionalment l'organització judicial al nostre territori.

Els ajuntaments, que històricament han estat part activa en la proposta i elecció d'aquests càrrecs, veuen ara minvat el seu paper, mentre que la nova estructura centralitza competències i pot generar una burocratització que allunyi la ciutadania de la justícia.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya:

1. Reconeix i defensa la figura dels jutges i jutgesses de pau com a figures clau dins l'estructura judicial com a òrgans indispensables que garanteixen l'equitat territorial en l'accés a la justícia, la proximitat i la descongestió de la justícia.

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

2. Defensar, com a administració competent en justícia de pau segons l'article 108 de l'Estatut d'Autonomia, el paper dels jutges i jutgesses de pau en el si de la Conferència Sectorial de Justícia i a impulsar el reconeixement i el potencial de les seves funcions.

3. Reclamar que es garanteixin els recursos humans i materials suficients per al correcte funcionament de les Oficines de Justícia als municipis, sense que això suposi una càrrega econòmica injusta per als ajuntaments.

4. Posar a disposició i garantir als jutges i jutgesses de pau, la formació i acompanyament necessaris pel compliment de la nova Llei Orgànica 1/2025, de 2 de gener, en tot allò relatiu a les seves funcions.

5. Instar el Govern de l'Estat a modificar la Llei Orgànica 1/2025, de 2 de gener, per tal de restituir la competència dels jutges i jutgesses de pau per oficiar matrimonis civils, en reconeixement de la seva trajectòria, legitimitat democràtica i valor social.

Palau del Parlament, 7 de maig de 2025

Ester Capella i Farré, portaveu; Ana Balsera i Marín, portaveu a la CJQD, GP ERC

ESMENES PRESENTADES

Reg. 44525 / Admissió a tràmit: Mesa de la CJQD, 10.07.2025

GRUP PARLAMENTARI DE JUNTS (REG. 44525)

Esmena 1

GP de Junts (1)

D'addició al punt 2

2. Defensar, com a administració competent en justícia de pau segons l'article 108 de l'Estatut d'Autonomia, el paper dels jutges i jutgesses de pau en el si de la Conferència Sectorial de justícia i a impulsar el reconeixement i el potencial de les seves funcions. *Així mateix, aprovar una llei pròpia catalana que desenvolupi la competència que atorga l'esmentat article 108 de l'Estatut d'Autonomia, la Llei dels Jutges de Pau.*

Esmena 2

GP de Junts (2)

D'addició al punt 4

4. Posar a disposició i garantir als jutges i jutgesses de pau, la formació *continuada* i acompanyament necessaris pel compliment de la nova Llei Orgànica 1/2025, de 2 de gener, en tot allò relatiu a les seves funcions.

Punt 4 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre la desaparició forçada de menors

250-00607/15

PRESENTACIÓ: GP JUNTS

Reg. 42452 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 10.06.2025

A la Mesa del Parlament

Mònica Sales de la Cruz, portaveu, Isaac Padrós i Suarez, diputat, Carme Renedo i Puig, diputada del Grup Parlamentari de Junts, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució sobre la desaparició forçada de menors a Catalunya, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica, amb el text següent:

Exposició de motius

És un fet demostrat que, durant el franquisme, es va produir la desaparició forçada de menors, molts a Catalunya, el que s'ha denominat popularment «els nadons robats». Nadons que van ser «robats» i donats en adopció de forma irregular. Els fets, documentats de la dècada dels 40 i dels 50, tenien un component de repressió política i eugenèsia positiva, mentre que els perpetrats els anys 60 i 70 eren o moralistes o merament un negoci. Als pares se'ls deia que la criatura havia nascut morta i no se'ls deixava veure. Aquestes morts no consten ni com a defuncions ni com a avortaments als arxius oficials.

L'any 2011, Televisió de Catalunya va estrenar el documental «Torneu-me el fill!», després d'una llarga investigació periodística i reproduint el testimoni d'algunes d'aquestes famílies desposseïdes de llur nadó o de persones que sospitaven ser un d'aquests nens robats. Montse Armengou, codirectora del documental, explicava aleshores que la feina periodística realitzada suplía la que havien de fer els poders públics.

L'augment de casos denunciats i la sensibilització de l'opinió pública van acabar cristal·litzant en la Llei 16/2020, del 22 de desembre, de la desaparició forçada de menors a Catalunya. Al preàmbul de la llei s'hi diu:

«No obstant això, el Tribunal Europeu de Drets Humans, en l'assumpte Zorica Jovanovi v. Sèrbia, va concloure que la víctima havia patit una violació continuada del seu dret al respecte a la vida privada i familiar, reconegut en l'article 8 del Conveni europeu de drets humans, per la persistència de l'Estat a no donar-li informació fiable sobre la sort del seu fill [...] El dret internacional considera que tota persona que té un desaparegut a la família de més de cinc anys o que és desaparegut per, com a mínim, aquest període es troba en situació de tortura psicològica.»

Per aquests motius, el Grup Parlamentari de Junts presenta la següent:

Proposta de resolució

És per això que el Parlament de Catalunya constata:

1. Que no hi ha hagut desplegament de la Llei 16/2020, del 22 de desembre, de la desaparició forçada de menors a Catalunya que ajudi les víctimes, directes o indirectes a exercir els drets a la veritat, la justícia i la reparació, no havent-se desplegat l'Oficina de la Víctima de la Desaparició Forçada de Menors de Catalunya creada per la mateixa Llei, ni la seva composició, els seus règims de funcionament, econòmic i financers i la resta de regulació específica.
2. Que el pas del temps sense prendre mesures comporta necessàriament una pèrdua progressiva de les possibilitats d'escatir la veritat, conèixer els progenitors biològics o els germans dels nens sostrets i de retre la legítima reparació a les víctimes.

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

3. Desplegar, en el termini no superior a sis mesos, el marc normatiu de l'Oficina de la Víctima de la Desaparició Forçada de Menors de Catalunya i dotar-la de pressupost perquè aquest ens pugui desenvolupar les funcions perquè va ser concebut.
4. Recuperar, en el termini no superior a sis mesos, tots els expedients de petició d'informació rebuts des de l'aprovació de la Llei, analitzar les causes que van propiciar el seu tancament i proposar mesures, si escau, per reobrir-los i/o prestar assessorament a les famílies que tinguin interès en continuar la investigació.

Palau del Parlament, 5 de juny de 2025

Mònica Sales de la Cruz, portaveu; Isaac Padrós i Suarez, Carme Renedo i Puig, diputats, GP Junts

ESMENES PRESENTADES

Reg. 49508 / Admissió a tràmit: Mesa de la CJQD, 23.07.2025

GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR (REG. 49508)

Esmena 1

GP Socialistes i Units per Avançar (1)

De modificació del punt 3

3. Desplegar, en el termini no superior a *un any*, els mitjans adients per *atendre les víctimes de la desaparició forçada de menors de Catalunya mitjançant els òrgans especialitzats d'atenció a les víctimes que habiliti el Departament de Justícia i Qualitat Democràtica; a implementar les eines de recerca de caire genètic i documental necessàries; i a dotar aquestes eines i mesures del pressupost corresponent.*

Esmena 2

GP Socialistes i Units per Avançar (2)

De modificació i de supressió d'una part del punt 4

4. *Analitzar*, en el termini no superior a *un any*, tots els expedients de petició d'informació rebuts des de l'aprovació de la Llei, ~~analitzar les causes que van propiciar el seu tancament~~ i proposar mesures, si escau, per ~~reobrir-los~~ i/o prestar assessorament a les famílies que tinguin interès en continuar la investigació.

Punt 5 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre les protestes de Tarragona del 6 de març de 1976 i el cas de Juan Gabriel Rodrigo Knafo

250-00609/15

PRESENTACIÓ: GP JUNTS, GP ERC, GP COMUNS, GP CUP-DT

Reg. 42613 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 17.06.2025

A la Mesa del Parlament

Mònica Sales de la Cruz, portaveu del Grup Parlamentari de Junts, Ester Capella i Farré, portaveu del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, David Cid Colomer, portaveu del Grup Parlamentari Comuns, Dani Cornellà Detrell, portaveu del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, Isaac Padrós i Suarez, portaveu a la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica del Grup Parlamentari de Junts, Ana Balsera i Marín, portaveu a la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Andrés García Berrio, portaveu a la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica del Grup Parlamentari Comuns, Maria Pilar Castillejo Medina, portaveu a la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, Jordi Bertran i Luengo, diputat del Grup Parlamentari de Junts, Raquel Sans Guerra, diputada del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Laia Estrada Cañón, presidenta del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució sobre els fets de Tarragona de 6 de març de 1976 i el cas de Juan Gabriel Rodrigo Knafo, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Justícia i Qualitat Democràtica, amb el text següent:

Exposició de motius

L'any 2026 es compliran cinquanta anys de la mort de Juan Gabriel Rodrigo Knafo, un jove de dinou anys que va perdre la vida el 6 de març de 1976 a la ciutat de Tarragona, en el context de les mobilitzacions ciutadanes que van tenir lloc arreu de l'Estat arran de la repressió policial dels fets de Vitòria-Gasteiz, ocorreguts dos dies abans.

Després de la mort del dictador Francisco Franco, l'any 1975, va començar a gestar-se una nova consciència col·lectiva i una forta il·lusió per un canvi en la manera de viure, especialment entre la classe treballadora. Paral·lelament, van esclatar vagues amb l'objectiu d'abolir el sistema del sindicat vertical - única via de relació entre treballadors i patronal durant la dictadura- i substituir-lo per un model de representació laboral basat en delegats escollits pels mateixos treballadors. També es reclamaven millores salarials i en les condicions de treball.

Com explica el professor Cristian Ferrer González, del Centre d'Estudis sobre Dictadures i Democràcies de la Universitat Autònoma de Barcelona, a

la seva investigació *El pulso de 1976. Las movilizaciones de Tarragona en el contexto español*, ja a principis de 1976 es començava a percebre aquest malestar a Tarragona, especialment entre els obrers del sector de la construcció.

Els fets que van acabar provocant una mobilització massiva a Tarragona van ser els cinc assassinats i els centenars de ferits a mans de la Policia Armada a la ciutat basca de Vitòria-Gasteiz. Aquest succés, que se sumava a altres morts en manifestacions arreu de l'Estat espanyol, va generar una gran onada d'indignació. Com a resposta, els treballadors de la construcció de la refineria situada a la Pobla de Mafumet, localitat propera a Tarragona, es van reunir en assemblea i van decidir iniciar una marxa cap al centre neuràlgic de la ciutat: la Rambla.

Tanmateix, a l'entrada de Tarragona, la Policia Armada ja esperava els manifestants per impedir-los l'accés al centre. Malgrat això, un nombre important de treballadors aconseguí arribar a la Rambla per tal de donar visibilitat als fets ocorreguts a Vitòria-Gasteiz i informar-ne la ciutadania. Un cop allà, però, la Rambla es convertí en una trampa: la policia la va encerclar des dels diferents carrers adjacents i carregava contra qualsevol que intentés sortir-ne.

Segons diversos testimonis, l'atestat policial, el sumari obert pel Jutjat de Tarragona núm. 1 el març de 1976, i la memòria col·lectiva de la ciutat, el jove Juan Gabriel Rodrigo Knafo fugia de les càrregues policials. En veure's perseguit, es va enfilar per l'escala de l'immoble núm. 7 del carrer la Unió i va accedir a la terrassa, seguit per dos agents. Poc després, va caure al carrer des d'aquella mateixa terrassa. La versió oficial va qualificar la seva mort d'accident, però la ciutat va viure aquell fet amb una gran commoció.

Gairebé cinquanta anys després, la família de Juan Gabriel encara es pregunta què va passar realment aquella tarda.

L'any 2016, la família va aconseguir que el cas fos tractat pel plenari de l'Ajuntament de Tarragona, on s'aprovà una moció que permetia instal·lar una placa commemorativa al lloc on Juan Gabriel va perdre la vida en circumstàncies encara no aclarides.

Posteriorment, en un altre ple celebrat el 2020, s'acordà col·locar un monòlit amb una placa a la Rambla de Tarragona, a la confluència amb el carrer de la Unió. A més, es va institucionalitzar la commemoració anual de la seva mort, a càrrec de la Conselleria de Memòria democràtica de l'Ajuntament, en col·laboració amb la família i en la data més propera al dia dels fets.

L'any 2025 la família s'ha reunit amb la Jutgessa Degana del Jutjat de Tarragona per sol·licitar l'exhumació de les restes de Juan Gabriel, així com una anàlisi forense amb les tècniques actuals que poguessin ajudar a aclarir la causa de la mort. També es va demanar la seva posterior inhumació al mateix lloc, ara catalogat com a espai de memòria històrica. En aquesta mateixa trobada, aprofitant la predisposició mostrada per la jutgessa, la família va demanar el sumari judicial original. L'autoritat judicial va ordenar la seva cerca per tal que fos disponible a petició de la Fiscalia.

Poc després, la família també va mantenir una reunió amb la Fiscal de Drets Humans i Memòria Democràtica, amb qui compartiren les mateixes demandes. El sumari va ser traslladat amb celeritat a la Fiscalia.

Darrerament, familiars i amics de Juan Gabriel han constituït l'Associació «6 de marzo por Juan Gabriel Rodrigo Knafo». Aquesta entitat treballa per res-

catar la memòria del cas, aportar documentació, testimoni i recerques que permetin aclarir les circumstàncies d'aquella mort i, si s'escau, revisar el relat oficial de l'època.

El cas de Juan Gabriel Rodrigo Knafo ha estat objecte de cobertura periodística i de sensibilitat institucional també en altres territoris, com el País Basc, per la seva vinculació amb els fets coetanis de Vitòria-Gasteiz. De fet, aquests han estat objecte d'un reconeixement institucional més ampli i estructurat que els esdeveniments similars ocorreguts a Catalunya, com els del 6 de març de 1976 a Tarragona. Aquesta dimensió interterritorial reforça la necessitat d'un reconeixement institucional per part del Parlament de Catalunya, especialment tenint en compte que hi ha precedents d'actuacions parlamentàries i governamentals sobre fets similars.

En aquesta línia, i seguint els principis reconeguts per la Resolució 60/147 de l'Assemblea General de les Nacions Unides, que estableixen l'obligació dels estats de garantir els drets a la veritat, la justícia, la reparació i les garanties de no repetició, resulta imprescindible que l'àmbit de la memòria democràtica a Catalunya abraçi també episodis de violència política que es van produir durant la transició, com el que va costar la vida a Juan Gabriel Rodrigo Knafo, i que encara avui interpel·len la consciència col·lectiva i el deure institucional de reparació.

Per aquests motius, presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya:

1. Reconeix el valor memorial i la importància de recuperar i conèixer la veritat sobre els fets del 6 de març de 1976 a Tarragona, en què va morir Juan Gabriel Rodrigo Knafo, per acabar-ne amb l'oblit institucional, i expressa la seva solidaritat amb la família i l'entorn afectiu del jove.

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

2. Documentar el cas, en coordinació amb les institucions de memòria democràtica, incloent-lo en els registres oficials de víctimes de la repressió policial del tardofranquisme i la transició, i a estudiar possibles actuacions de reparació moral o institucional.
3. Fer visibles els fets de Tarragona de 6 de març de 1976 i el cas de Juan Gabriel Rodrigo Knafo en el marc de les accions commemoratives i pedagògiques de la memòria democràtica, així com establir les bases per incorporar-los, dins el període del tardofranquisme, en el projecte de llei de memòria democràtica per tal que quedin reconeguts i restaurats, especialment coincidint amb el 50è aniversari de la mort del jove.

Palau del Parlament, 5 de juny de 2025

Mònica Sales de la Cruz, GP Junts; Ester Capella i Farré, GP ERC; David Cid Colomer, GP Comuns; Dani Cornellà Detrell, GP CUP-DT, portaveus. Isaac Padrós i Suarez, GP Junts; Ana Balsera i Marín, GP ERC; Andrés García Berrio, GP Comuns; Maria Pilar Castillejo Medina, GP CUP-DT, portaveus a la CJQD. Jordi Bertran i Luengo, GP Junts; Raquel Sans Guerra, GP ERC, diputats. Laia Estrada Cañón, presidenta GP CUP-DT

ESMENES PRESENTADES

Reg. 49507 / Admissió a tràmit: Mesa de la CJQD, 23.07.2025

GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR (REG. 49507)

Esmena 1

GP Socialistes i Units per Avançar (1)

~~De supressió d'una part del punt 3~~

3. Fer visibles els fets de Tarragona de 6 de març de 1976 i el cas de Juan Gabriel Rodrigo Knafo en el marc de les accions commemoratives i pedagògiques de la memòria democràtica, ~~així com establir les bases per incorporar-los, dins el període del tardofranquisme, en el projecte de Llei de memòria democràtica per tal que quedin reconeguts i restaurats,~~ especialment coincidint amb el 50è aniversari de la mort del jove.
